



ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇALIŞMA DEFTERİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

11

Ünite

SOHBET - FIKRA

Konu

- Cumhuriyet Öncesinde Sohbet
- Cumhuriyet Dönemi'nde Sohbet
- Cümlelerin Öğeleri, Yazım ve Noktalama
- Cumhuriyet Öncesinde Fıkra
- Cumhuriyet Dönemi'nde Fıkra

OGM
MATERYAL



<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>

4.
SAYI

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Bu çalışma defterinde öğretim süreçleri içerisinde kazandığınız bilgi ve becerileri kullanmanıza olanak tanıyacak çeşitli düzeylerde ve yapılar da etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerle hem okulda işle miş olduğunuz konuları tekrar etme hem de akademik gelişiminizi izleme imkânı bulacaksınız. Bu amaçla hazırlanan çalışma defterinde yer alan etkinlikler, bilişsel alan basamaklarını içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

Çalışma defterinde boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı madde tipi etkinliklerinin yanı sıra bil-bul-çöz, kelime avı ve sudoku gibi içeriklerle keyifli vakit geçirmenizi sağlayan etkinlikler de yer almaktadır. Ayrıca “Hatırlıyor muyum?” bölümüyle akademik açıdan öz değerlendirmenizi yapabilecek ve eksik olduğunuz konuları karekodlar aracılığıyla tekrar etme fırsatı bulacaksınız.

Alanında yetkin uzmanlarca titizlikle hazırlanmış olan bu çalışma defteri ile akademik gelişiminize katkı sunmayı amaçlamaktayız. Bu çalışmanın eğitim hayatınızda olumlu yansımalarını görmek dileğiyle...



Hatırlıyor muyum?

Aşağıdaki bilgileri hatırlayıp hatırlamadığınızı ilgili bölüme işaretleyiniz. Puan durumunuza göre aşağıdaki karekodları okutarak konu eksiklerinizi tamamlayınız.

1

Sohbet (söyleşi); çoğunlukla gazete ve dergilerde yayımlanan, güncel olayların, kültür ve sanat hayatındaki gelişmelerin fazla derine inilmeden, içten bir dille, okuyucuyla karşılıklı konuşma havasında işlendiği yazı türüdür.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

2

Sohbet yazılarına eskiden "musahabe" denmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

3

Sohbet türünde yazar, kişisel düşüncelerini kanıtlama ihtiyacı duymaz.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

4

Sohbet türünde yazar; mizahi fıkralardan, atasözlerinden yararlanabilir, anekdotlara ve şiiirlere yer verebilir. Kendine ya da okuruna yönelttiği sorulara cevaplar vererek canlı ve akıcı bir üslup yakalayabilir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

5

Sohbet, bir yazı türü olarak Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde gazetecilikle girmiştir. Bu dönemin genel anlayışına uygun olarak yazarlar, diğer türlerde olduğu gibi sohbette de toplumsal fayda ilkesini gözetmiş; dönemine göre sade bir dil kullanmaya çalışmışlardır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

6

Tanzimat Dönemi'nde Ahmet Mithat Efendi; Servetifünun Dönemi'nde ise Tefvik Fikret, Halit Ziya Uşaklıgil, Hüseyin Cahit Yalçın sohbet türünde yazılar yazmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐



Hatırlıyor muyum?

7

Servetifünün Dönemi'nde bağımsız çizgide eser veren Ahmet Rasim, sohbet türünün ilk yetkin ürünlerini vermiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

8

Ahmet Rasim; hikâye, roman, şiir, tarih, gezi yazısı gibi türlerde de eser vermekle beraber fıkra, sohbet ve anı türünde yazdığı eserleriyle tanınmıştır. *Ramazan Sohbetleri* (sohbet), *Eşkal-i Zaman*, *Cidd ü Mizah*, *Muharrir Bu Ya*, *Gülüp Ağladıklarım* (fıkra) türündeki eserleridir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

9

Ahmet Rasim; eserlerinde araştırmacı ve gözlemci yönünü kendine özgü üslubuyla birleştirerek İstanbul'u, buradaki yaşamı bütün renkleri, çeşitliliği ve canlılığıyla anlatmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

10

Cumhuriyet Dönemi'nde diğer düzyazı türlerinde olduğu gibi sohbette de yalın bir dil ve anlatım kullanılarak Anadolu insanına seslenmek amaçlanmıştır. İnsana ve yaşama dair her tür kavram ve olgu bu dönem sohbetlerinde ele alınmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

11

Cumhuriyet Dönemi'nde Nurullah Ataç'ın (1898-1957) *Söyleşiler*, Şevket Rado'nun (1913-1988) *Eşref Saat*, Suut Kemal Yetkin'in (1903-1980) *Edebiyat Konuşmaları*, Ahmet Kabaklı'nın (1924-2001) *Sohbetler* adlı eserleri türün tanınmış örneklerindendir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

12

Sanat hayatına şiirle başlayan Şevket Rado, asıl ününü sohbet ve fıkra türünde yazdıklarıyla sağladı. Sade bir dil ve içten bir üslupla yazdığı eserlerinde iyimser bir bakışla insana ve hayata dair duygu ve düşüncelerini anlatmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐



Hatırlıyor muyum?

13

Fıkra; gazete ya da dergilerde günlük olayların, ülke sorunlarının değerlendirildiği; sanat, spor, bilim ve kültür alanındaki düşüncelerin rahat ve samimi bir üslupla ortaya konduğu yazı türüdür.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

14

Fıkralarda düşüncelerin kanıtlanması gerekmez. Kişisel görüşler kısa, özlü bir biçimde yazıya aktarılır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

15

Günlük siyasi, toplumsal, ekonomik gelişmelerin yorumlandığı fıkralarda yazar; okur kitlesinin düşüncelerini yönlendirme amaçındadır. Bu nedenle fıkra yazarı kendini devamlı yenilemeli, bilgi birikimini üst düzeyde tutmalıdır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

16

Köşe yazısı olarak da bilinen fıkra türü, nükteli ve güldürücü hikâyecik olan fıkra ile karıştırılmamalıdır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

17

Sohbet ve fıkra türünde yazılan yazılar daha çok gazete ve dergilerde yayımlanır, daha sonra yazarları tarafından kitaplaştırılabilir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

18

Fıkroda yazar, bir görüş veya düşünceye bağlı olarak okur kitlesini yönlendirmeye çalışırken sohbette kişisel duygu ve düşüncelerini paylaşmayı amaçlar.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐



Hatırlıyor muyum?

19

Sohbette yazar, okuyucu ile sohbet ediyormuş gibi karşılıklı konuşma üslubuyla yazarken fıkra da düşüncelerini serbestçe aktarır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

20

Fıkra, Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde girmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

21

Tanzimat Dönemi'nde yazılan fıkralarda hürriyet, eşitlik, adalet, kanun gibi toplumsal temalar ele alınmış; dönemine göre halkın anlayacağı bir dil kullanılmaya çalışılmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

22

Gazete çevresinde oluşan fıkra türünün ilk örneklerini İbrahim Şinasi, Namık Kemal ve Ahmet Mithat Efendi vermiştir. Sonraki dönemlerde onları Hüseyin Cahit Yalçın, Ahmet Rasim, Ahmet Haşim, Refik Halit Karay, Hüseyin Rahmi Gürpınar, Ziya Gökalp gibi yazarlar takip etmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐



Hatırlıyor muyum?

23

Cumhuriyet Dönemi'nde gazete ve dergilerin çoğalması ile fıkra türündeki yazılar daha çok görülmeye başlanmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

24

Cumhuriyet Dönemi fıkralarında yazarlar; sade bir dil ve anlatımla güncel, siyasi, sosyal konularda düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

25

Cumhuriyet Dönemi'nde Peyami Safa, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Falih Rıfkı Atay, Orhan Seyfi Orhon, Yusuf Ziya Ortaç, Sabri Esat Siyavuşgil, Ercüment Ekrem Talu (1888-1956), Burhan Felek (1889-1982), Haldun Taner, Attilâ İlhan, Ahmet Kabaklı, İlhami Soysal (1928-1992), Ergun Göze (1931-2009) gibi yazarlar fıkra türünde yazılar kaleme almışlardır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

PUAN

00-32

KONUYU TEKRAR ETMELİSİNİZ

PUAN

33-40

ÇALIŞMALISINIZ

PUAN

41-50

ÇOK İYİ

TOPLAM PUANINIZ



Tüm
maddelerin
konu özeti



Eşleştirme

Aşağıda verilen I. sütundaki ifadeleri II. sütundaki ifadeler ile eşleştiriniz.

1	<i>Ramazan Sohbetleri</i>	☐	Refik Halit Karay	A
2	<i>Eşref Saat</i>	☐	Şevket Rado	B
3	<i>Edebiyat Konuşmaları</i>	☐	Tevfik Fikret	C
4	<i>Mizahta Ehliyet</i>	☐	Yusuf Ziya Ortaç	Ç
5	<i>Ocak</i>	☐	Ahmet Rasim	D
6	<i>Geçmiş Zaman Fıkraları</i>	☐	Hüseyin Cahit Yalçın	E
7	<i>Hayat-ı Hakikiyye Sahneleri</i>	☐	Nurullah Ataç	F
8	<i>Musâhabe-i Edebiyye</i>	☐	Suut Kemal Yetkin	G
9	<i>Dilimiz Üzerine Söyleşiler</i>	☐	Abdülhak Şinasi Hisar	H
10	<i>Karalama Defteri</i>	☐	Melih Cevdet Anday	I



Eşleştirme-II

Aşağıda verilen I. sütundaki ifadeleri II. sütundaki ifadeler ile eşleştiriniz.

1

O gece İstanbul () da üçüncü gecemizdi () Üçüncü ve son gecemiz () Ertesi sabah annem () Almanya () ya babamın yanına gidecekti () anneannemle ben Çay () a dönecektik ()



2

Yattığımız oda tıklım tıklım eşya doluydu () koltuklar () seh-palar () sehpalarda türlü türlü süs eşyaları () duvarlarda re-simler () fotoğraflar ()



3

Birden () fotoğrafçı siyah örtüsünü başından atarak doğruldu. Yüzü hatta biraz terlemişti () umutsuz bir tavırla () () Beyim, bağışlayın () sizin fotoğrafınızı çekemeyeceğim () () dedi.



4

Küllerimden () Yeni bir kuş ()
Bu yeni doğacak kuş () gene ben mi olacağım ()
Sorular büsbütün güçleştiriyor kanat vuruşlarımı ()



5

Gelişin () onunla birlikte () onun ardından sürüklenen rüzgârı () evimi serinletir yazsa () kışsa ılımanlaşır her yan () koltuklar () döşemeler bile yumuşar ()



(.) (.) (.) (") (:) (.) (")

A

(') (.) (.) (.) (') (:) (') (.)

B

(...) (...) (.) (?) (.)

C

(.) (.) (.) (:) (.) (.) (.)

D

(:) (.) (.) (.) (.) (...)

E



Boşluk Doldurma

Aşağıda karışık olarak verilen kavramları metinde doğru boşluklara yerleştiriniz.

Ahmet Rasim

Ramazan Sohbetleri

Tanzimat Dönemi

sohbet

Aile Sohbetleri

Halit Ziya
Uşaklıgil

Hüseyin Cahit
Yalçın

Akbaba

yönlendirme

Söyleşiler

Eşref Saat

*Edebiyat
Konuşmaları*

Sohbetler

planlama

Somutlama

deneme

Kirpi

özne-dolaylı tümleş-
zarf tümleci-yüklem

İbrahim Şinasi

Namık Kemal

Ahmet Mithat
Efendi

özne

Servetifünun
Dönemi

dolaylı tümleş-
özne-yüklem

1. Çoğunlukla gazete ve dergilerde yayımlanan, güncel olayların, kültür ve sanat hayatındaki gelişmelerin fazla derine inilmeden, içten bir dille, okuyucuyla karşılıklı konuşma havasında işlendiği yazı türünedenir.
2. Sohbet, bir yazı türü olarak Türk edebiyatına’nde gazetecilikle girmiştir.
3. Servetifünun Dönemi’nde, Tevfik Fikret , , sohbet türünde yazılar yazmıştır.
4. Servetifünun Dönemi’nde bağımsız çizgide eser veren , sohbet türünün ilk yetkin ürünlerini vermiştir.bu yazarın sohbet türünde yazdığı eseridir.
5. Cumhuriyet Dönemi’nde Nurullah Ataç’ın , Şevket Rado’nun , , Suut Kemal Yetkin’in , Ahmet Kabaklı’nın adlı eserleri sohbet türünün tanınmış örneklerindendir.
6. Şevket Rado, İstanbul Radyosunda adıyla haftalık konuşmalar yapmıştır.
7. Günlük siyasi, toplumsal, ekonomik gelişmelerin yorumlandığı fıkralarda yazar; okur kitlesinin düşüncelerini amacındadır.
8. Fıkra türünün ilk örneklerini ve vermiştir.
9. Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon’la birlikte adlı mizah dergisini çıkardı.
10. Refik Halit Karay mahlasıyla yazdığı mizahi hicivleriyle tanındı.
11. Metnin temel bölümlerini ve bu bölümlerde değinilecek bilgi ve düşünceleri sıralamaya denir.
12. soyut kavramların somut bir varlıkmiş gibi anlatılmasıdır.
13. "Doğru bir kürek suda eğri görünür." cümlesinin ögeleri , ve 'dir.
14. "Merhametin eksildiği yerde bereket durmaz." cümlesi sırasıyla ve ögelerinden oluşmaktadır.
15. "Dünyada insanların mesut olabilmesi için topu topu iki yol varmış." "topu topu iki yol" bu cümlede görevindedir.



Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Hiç fark ettiniz mi, düşündünüz mü bilmiyorum. Günlük yaşamda çocuklarımız, 100-200 kelimeyle kendini ifade etmeye çalışıyor. Belli başlı kelimelerin etrafında dönüp dolaşıyorlar. Bazen tıkanıp kalıyorlar. Şeyi şey yaptım, şeyden hiç anlamadım, şey şey şey... Nasıl olacak peki bu çocuklarımızın hâli? Onların sözcük dağarcığını nasıl genişleteceğiz, kendilerini ifade etmelerini nasıl kolaylaştıracğız? Kendimiz kitap okuyacağız, onlara örnek olacağız ve onlar da kitap okuyacak bence. Başka çaremiz yok gibi. Okumayı seveceğiz, sevdireceğiz. Sizin başka bir fikriniz varsa söyleyin.

Bu parça aşağıdaki türlerden hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Makale
- B) Deneme
- C) Söyleşi
- D) Fıkra
- E) Röportaj

2. Geçen gün, televizyonlarda yayınlanan bazı programların ve dizilerin Türkçeyi kullanmakta ne kadar çok hata yaptıkları ile ilgili bir yazı yazmıştım. Hemen sosyal medyada linç edildim. Senin başka derdin yok mu bizim dizilerimize programlarımıza niye karışyorsun; onca konu var gündemde yazılacak, onlarla ilgili bir şeyler yaz, diye çıktı bazı okurlar. Evet, birçok konu var yazmak için ama ben vicdanlı bir insan olarak Türkçenin yanlış kullanımından kaynaklı ilerde ortaya çıkacak problemleri biliyorum ve engellemeye çalışıyorum. Kimse bunu anlamıyor hâlbuki...

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine aittir?

- A) Söyleşi
- B) Makale
- C) Deneme
- D) Fıkra
- E) Röportaj

3. ---- yazarın okuyucuyu sıkmadan, ikna etmeye çalışmadan samimi bir dille yazdığı ve güncel konuları ele aldığı köşe yazıdır. ---- ise yazarın somut bir dil kullanarak ele aldığı konuyu delilleri ile sunduğu ve birtakım sonuçlara ulaştığı bir yazı türüdür.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangileri getirilmelidir?

- A) Söyleşi - Deneme
- B) Deneme - Makele
- C) Fıkra - Makale
- D) Fıkra - Deneme
- E) Söyleşi - Eleştiri

4. Yahya Kemal'i tanırım. Tabii biraz uzaktan. Hatta bayağı uzaktan. Çünkü aynı dönemde yaşamadım. Aynı dönemde yaşamadığınız insanı tanıyorum demek sizce abes mi? Bence abes değil. Bence bir insanı tanımak; onun sesini duymak, yüzünü görmekle olmuyor. Öyle de tanıyabilirsiniz ancak sesini duymadan yüzünü görmeden de bir insanı tanıyabiliriz. Eğer kendinden sonra bize bir şeyler bırakabilmişse o şeyler üzerinden giderek onu tanıyabiliriz, anlayabiliriz. Yahya Kemal'in yazıp çizdikleri, külliyyatı bize onun nasıl bir insan olduğu ile ilgili bayağı ipucu veriyor. Bir de onun hakkında edebiyat tarihçilerinin yazdığı bir sürü makale var.

Bu parça aşağıdaki türlerin hangisinden alınmıştır?

- A) Deneme
- B) Makale
- C) Fıkra
- D) Eleştiri
- E) Sohbet



5. Bugünlerde konuşulan bir şey var. Covid-19 virüsünün yeni versiyonu: Omicron. Bu versiyonun önceki versiyonlardan daha az etkili olduğu söyleniyor. Bu da bana bir asır önce ortaya çıkan ve iki sene dünyayı kırıp geçirdikten sonra ortadan kaybolup giden İspanyol gribini hatırlattı. İspanyol gribi de okuduklarımızdan anladığımız kadarıyla iki sene sürmüş ve etkisini kaybede kaybede yok olup gitmişti. Covid-19'un çıkan bu versiyonu da hastalığın gücünün biraz düştüğünü bize gösteriyor. Üstelik Covid-19 çikalı yaklaşık iki sene oldu. İnşallah bu hastalık da aynı İspanyol gribi gibi iki senenin sonunda yok olup gider. En azından öyle umuyorum.

Yukarıdaki parça hangi metin türünden alınmıştır?

- A) Deneme
- B) Makale
- C) Fıkra
- D) Eleştir
- E) Röportaj

6. Eski Türkçedeki bazı sözcükler günümüz Türkiye Türkçesine gelene kadar pek çok anlam ve ses değişimine uğramıştır. Mesela "temur" sözcüğü t-d değişikliği, ünlü değişimi ve ilerleyici benzeşme gibi birçok ses olayı sonucunda "demir" şekline dönüşmüştür. Bir diğer örnekte "yabız" sözcüğünün anlam kaymasına ve ses değişimine uğradığını görürüz. Bu sözcükte b-v değişimi ve ünlü yuvarlaklaşması sonucu sözcüğün "yavuz" hâline dönüştüğünü görüyoruz. Eski Türkçede "yabız" sözcüğü "kötü" anlamında kullanılırken günümüz Türkçesinde "yavuz", "güçlü, çetin" anlamında kullanılmaktadır.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek verilebilir?

- A) Deneme
- B) Fıkra
- C) Söyleşi
- D) Makale
- E) Eleştiri

7. Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı.

Bir dakika araba yerinde durakladı.

Yukarıdaki altı çizili mısranın öğelerinin sıralanışı hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne – dolaylı tümleş – zarf tümleş – yüklem
- B) Dolaylı tümleş – özne – zarf tümleş – yüklem
- C) Zarf tümleş – özne – dolaylı tümleş – yüklem
- D) Nesne – özne – dolaylı tümleş – yüklem
- E) Zarf tümleş – özne – nesne – yüklem

8. "Yeşil pencereden bir gül at bana." cümlesinin öğeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Dolaylı tümleş – özne – yüklem – dolaylı tümleş
- B) Dolaylı tümleş – nesne – yüklem – dolaylı tümleş
- C) Zarf tümleş – nesne – yüklem – dolaylı tümleş
- D) Dolaylı tümleş – nesne – yüklem – özne
- E) Zarf tümleş – özne – yüklem – nesne

9. "Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden." cümlesinin öğelerinin dizilişi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yüklem – dolaylı tümleş – zarf tümleş – dolaylı tümleş
- B) Yüklem – zarf tümleş – dolaylı tümleş – zarf tümleş
- C) Yüklem – zarf tümleş- zarf tümleş – dolaylı tümleş
- D) Yüklem – nesne – zarf tümleş – dolaylı tümleş
- E) Yüklem – zarf tümleş – zarf tümleş- nesne



10. Aşağıdaki dizelerden hangisinde dolaylı tümleş (yer tamlayıcısı) yoktur?

- A) Geçtik hepimiz dört nala cennet kapısından
Gördük ebedi cetleri bir anda yakından
- B) Lakin kalacak doğduğumuz toprağa bizden
Şimşek gibi bir hatıra nal seslerimizden
- C) Git bu mevsimde gurup vakti Cihangirden bak
Bir zaman kendini karşıdaki rüyaya bırak
- D) Durgunlaşıp bir ayna kadar parlayan suda
Dünya güzel göründü resimleşmiş uykuda
- E) Ulu mabet! Seni ancak bu sabah anlıyorum.
Ben de bir varisin olmakla bugün mağrurum.

11. Çok insan anlayamaz eski musikimizden

Ve ondan anlamayan bir şey anlamaz bizden

Altı çizili dizenin öge dizilişi ile aynı olan dize aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Bu yaz kemeçeyi bir dinledinse Kanlıca'da
Baharda bir gece tamburu dinle Çamlıca'da
- B) Ulu mabette karışım vatanın birliğine
Çok şükür Tanrı'ya gördüm bu saatlerde yine
- C) Etrafı okşuyor mayısın taze rüzgârı
Karşımda köhne Üsküdar'ın dost ışıkları
- D) Bu sazların duyulur her telinde sade vatan
Sihirli rüzgâr eser bu topraktan
- E) Açar bir altın anahtarla ruh ufuklarını
Hemen yayılmaya başlar seda ve nur akını

12. Bu işin sanıldığı kadar zor olmadığını söyledikten kısa bir süre sonra elinin altındaki direksiyonun küçüldüğünü hissetmeye başlamıştı.

Bu cümlelerin zarf tümlecinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ortaç (sıfat-fiil)
- B) Niteleme sıfatı
- C) Edat (ilgeç)
- D) Belgisiz sıfat
- E) Bağlaç

- 13. I. Ahmet Haşim, *Piyale*'nin ön sözünde şiir hakkındaki düşüncelerini arz etmiştir.
- II. *Göktürk Yazıtları*'yla ilgili dilbilgisi çalışmaları devam ediyor.
- III. Nasrettin Hoca esprileri dersek garibinize gitmez mi? Tabii ki Nasrettin Hoca fıkraları...
- IV. Tanzimatçılar, Şinasi'nin peşi sıra yürüyerek sayısız eser verdiler.
- V. İllaki millî edebiyat meydana gelmesi için bir toplumsal acı gerekiyordu.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdakilerden hangisinde açıklama ile örnek uyuşmamaktadır?

- A) Emir kipiyle kurulan birleşik sözcükler bitişik yazılır: çekyat
- B) Alt, üst sözcükleri somut yer bildirmiyorsa bitişik yazılır: bilinçaltı
- C) İl, ilçe, semt adları bitişik yazılır: Çanakkale
- D) Kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır: sabretmek
- E) Ses düşmesine uğrayan birleşik sözcükler bitişik yazılır: sütlaç

15. Bulutlara benzer duygular () turuncu () erguvan () beyaz () Bir rüzgâr sürükler hepsini. Bulutlara güven olmaz ()

Yukarıda parantezle gösterilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri gelmelidir?

- A) (;) (,) (.) (...) (.)
- B) (;) (,) (.) (...) (.)
- C) (;) (,) (.) (...) (...) (.)
- D) (;) (,) (;) (.) (...) (.)
- E) (,) (,) (.) (...) (.)



16. Otuz mil eninde bir dalga, dünyanın bütün okyanuslarını dolaşıp geliyormuş gibi davranarak, harlayan köpüklerinde taşıdığı gök gürültüsünü, adanın kıyılarına serdi.

Bu parçada virgülün kullanımıyla ilgili yapılan hata aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Denizin dibine alışayım diye, gece gündüz çabalayıp dururken, kapkara sevdanın öz zindanına vardım.
- B) Gün olurdu, balık avını büsbütün unuttur, dalar çıkar, on iki saatin onunu denizin dibinde geçirirdim.
- C) Çocukluğumun oyun arkadaşları bu küçük adalar, çıgrişan deniz kuşları, sıçrayan yunuslar, eller gibi çırpışan dalgaları.
- D) Gözlerim alacakaranlıklaşırken o anı, gördüğüm son ışık ve gönlümüm tattığı son sevinç olacak.
- E) Renkler dip ovasının âlemine, kum saati rıhlarının kolay akışıyla akarlar, karanlık ovaya hâle hâle yayılırlar.

17. Birleşik kelimelerin yazımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisinde yanlış bir bilgi veya örnek vardır?

- A) Sözcüklerden biri veya her ikisi anlam değişimine uğrarsa bitişik yazılır: kuşlokumu vb.
- B) Her iki kelimesi -di'li geçmiş zamanla biten birleşik sözcükler bitişik yazılır: oldubitti vb.
- C) Yol ve ulaşım ile ilgili birleşik sözcükler bitişik yazılır: çevreyolu vb.
- D) Yer adlarından önceki yön bildiren sözcükler ayrı yazılır: Doğu Karadeniz vb.
- E) Dış, iç sözcükleriyle oluşturulan sözcükler ayrı yazılır: çevrim içi vb.

18. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti gelmelidir?

- A) Diyebilir miyiz ki bu konudan sınavda soru çıkmayacak
- B) Bir an durakladı; kim yaptı bu güzel maketi, dedi
- C) Söylediklerinizde bir doğruluk payı var elbette
- D) Şu iki rengi çok seviyorum: mavi ve sarı
- E) Yazlar yavaşça bitmese güzel olurdu

19. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde virgülün kullanımıyla ilgili bir hata yapılmıştır?

- A) Ağaçlar, kuşlar, çiçekler baharın geldiğini bize müjdeliler.
- B) Güneş, o sıcak yüzünü göstererek, ısıttı içimizi.
- C) Nisan yağmurlarında, Boğaz'da yürümeyi özledim.
- D) Yağmur, yağmur, yağmur yağıyordu durmadan.
- E) Araya girdi bir araba, boşunaydı bu çaba.

20. Paragraflar, okuyucunun dağa tırmanmadan önce geçmesi gereken yamaçlardır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi öge sıralanışı bakımından bu cümle ile aynıdır?

- A) Kitap sevgisi ilk olarak çocukluk çağında başlar.
- B) İnsan, düşünce gücü ile var olur.
- C) Herkesin hayatta bir ideali, bir ülküsü vardır.
- D) Günce yazmanın zevkini bunları yazarken daha içten duyuyorum.
- E) Sekiz saatlik tren yolculuğu, beni de yordu.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- A) Limanın dalgakıranı ucundaki deniz fenerine doğru ilerledim.
- B) İkinciüstü sokağın köşesinden görünüşü verdi.
- C) Tanzimat romanında mirasyedi gençlere yer verilir.
- D) Ustabaşı, verimli çalışan işçileri ödüllendirdi.
- E) Bahçemizdeki mum çiçeğinin kokusu her yeri sardı.

22. Soluk pembe çiçekleriyle yaban karanfilleri gülümseyerek bu çetin yaşama savaşına katılır.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Özne
- B) Zarf tümleci
- C) Dolaylı tümleç
- D) Belirtili nesne
- E) Yüklem



KAYBOLAN KELİME

Bu bayram, dilimizin bir kelime kaybettiğine iyice inandım. "Tandır" gibi "kağnı" gibi artık yaşanan hayatta yeri kalmamış, şöyle böyle bir kelime değil; zarif, ince, medenî bir kelime. Kapıyı çalan çöpçünün posbıyıkları arasında onu aradım. Yok!.. Bahşışını alan bekçinin kavlak dudaklarından onu bekledim. Yok!.. Bakkalın çırağından, sebze-
cinin yamağından, kasabın oğlundan onu işitmek istedim. Yok!..

İpek mendilini alan oğlan, eşarbını kıvıran kız, iki buçukluğu cebine indiren manav, üç gün kapımızı kim çaldıysa hediyesini kim aldıysa bana o beklediğim kelimeyi vermeden gitti! İki yüz kuruş yazan taksinin şoförüne iki yüz elli kuruş veriyorsunuz. Taş gibi bir sükût! Kitabından sevgiyle bahsettiğiniz genç adamla karşılaşıyorsunuz. Hakarete benzer hissiz bir selam! Tramvayda, ayakta kalmış bir kadına yerinizi veriyorsunuz. Yüzünüze, burun delikleriyle yüksekten bir bakış! Ve hiçbirinin dilinde aradığınız o ince, o kibar, o insanı insan yapan güzel kelime yok! Geçen yıl, Atina'da bindiğim bir otomobilin şoförü, bana bu kelimeyi on kuruşluk bahşış için söylemişti: Hem başından kasketini çıkararak hem de kelimenin başına bir "çok" ilave ederek. Roma'nın en büyük otelinde oda hizmetçisi kız, yine küçük bir hediye karşılığı zarif vücudunu nezaketle kırarak bu kelimeyi dudaklarında tebessümle söylemişti. Bir kelime deyip geçmeyin. Cemiyet hayatındaki birçok şikâyetleri bu kelimenin yokluğuna bağlamak bile mümkündür.

Düşünüyorum: Artık lügat kitaplarında beyaz kâğıdın kefenlediği bu ölü kelimeyi nasıl diriltsek! Acaba belediye, bu kelime için bir fiyat listesi yapamaz mı? Hiç olmazsa çarşıda, pazarda, iş hayatında canımız istediği zaman listeye bakar; parasını verir ve içimizin özlediği bu üç heceli sözü duyarız! Haaa! Affedersiniz, deminden beri, yana yakıla hasretini çektiğim bu kelimenin ne olduğunu söylemedim değil mi?

Teşekkür!

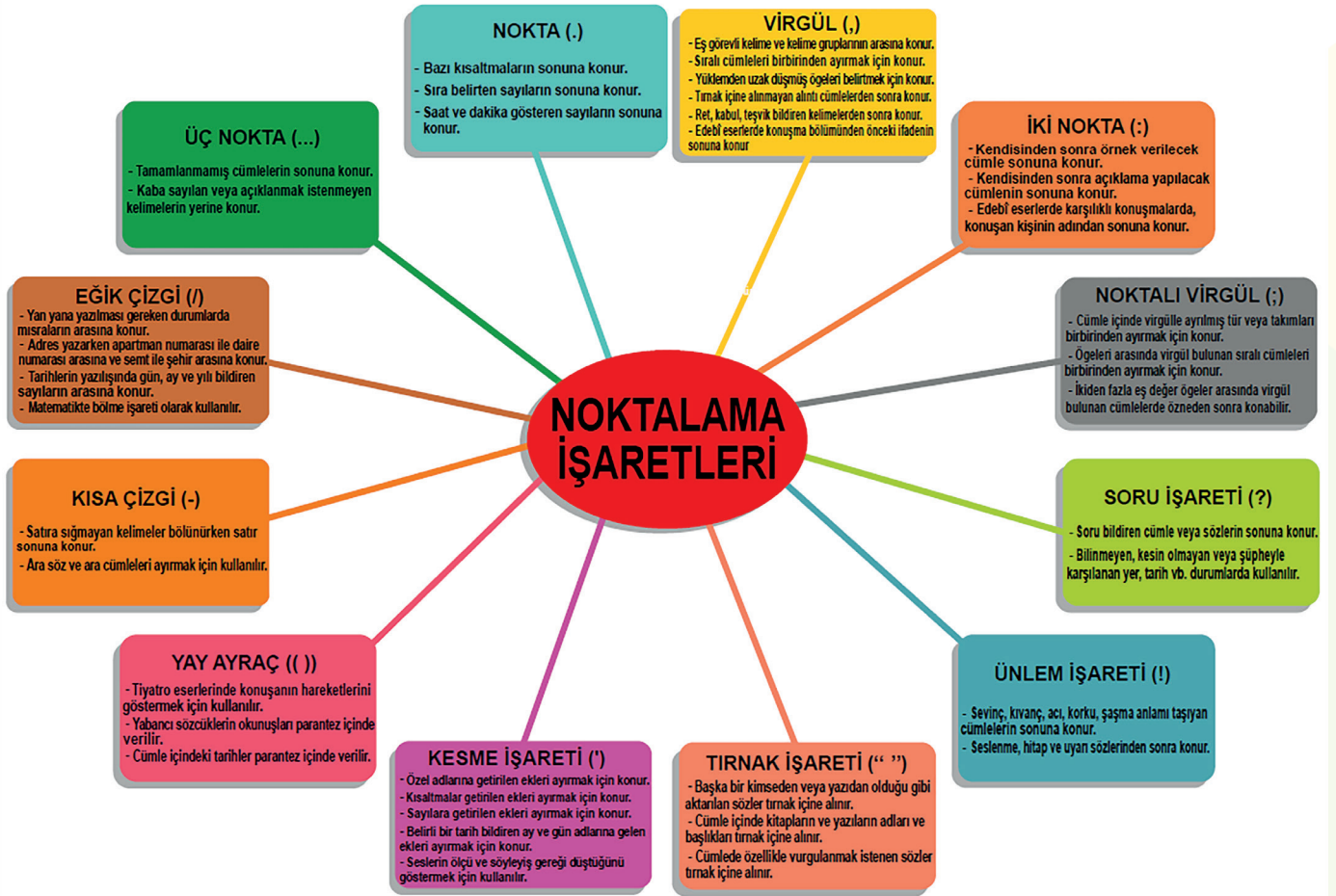
Okuduğunuz metinden hareketle tabloda istenilen bilgileri ilgili yerlere yazınız.

TÜR	
KONU	
İLETİ	
DİL VE ANLATIM	



Aşağıdaki altı çizili ifadelerin cümlelerin hangi ögesi olduğunu tabloda işaretleyiniz.

CÜMLE	ÖZNE	NESNE	DOLAYLI TÜMLEÇ	ZARF TÜMLECİ	YÜKLEM
Yolun ortasına çıkıp <u>karşıdan hızla gelen taksiye</u> iki kolunu da kaldırdı.					
Oflayıp iç çektiğini duydukça <u>dersleri kızına ağır geliyor diye</u> ona acıdı.					
İçimizdeki <u>çelişkiler, yalanlar, tasarılar, umutlar, yenilgiler</u> bir bir çıkıyor <u>orta yere</u> .					
<u>Bahçesaray'ın akşam hayatı</u> bana önce böyle sakin ve neşesiz görünmüştü.					
Bugün ben de sizlerden biri olarak sizinle birlikte <u>savaşa- cağım</u> .					
Saatleri Ayarlama Enstitüsü <u>ilk kuruluş anlarında dahi eri- şemediği bir teveccüh ve muhabbet</u> kazandı.					
Yeteneksizliğim anlaşılınca kadar piyano dersleri alma- ya geldiğim bu evde piyano <u>başka bir odadaydı</u> .					





Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

Ev Sevgisi

Yeni hayat içinde kaybolmak tehlikesine düşen bir mutluluk ve bağlılık kaynağı: ev sevgisi. Küçük, büyük ailelerin baba yurdu vardı. Dar, kaldırımı bozuk sokağa bakan, yağmurlar ve fırtınalarla dış manzarası kararmış bir evde gözlerimizi dünyaya açardık. Bu evin, küçük, büyük herhalde bir bahçesi olurdu. Bu bahçenin her tarafı kendi ellerimizle işlenirdi. Annemiz, babamız, bize bazı kayısı ağaçları göstererek bunları büyük babamızın, aşısını bilmem nereden alarak yetiştirdiğini; çocukluklarında onun altında oynadıklarını anlatırdı.

(...)

Bu ev sevgisi maddî bir avuç toprak, bir yığın tahta ve sıva sevgisi değildi. Biz, evimiz mefhumu (kavramı) içinde ailemizi, muhitimizi, ecdâdımızı severdik. Bu sevgi ruhumuz için bir sükûnet ve ferahlık, bir inanç ve irade kaynağı teşkil ederdi. Yavaş yavaş, hayat bu sevgiyi tehdit etmeğe başladı. Dayanaksız eski tahtalardan ibaret kalan bu köhne evleri yangınlar bir bir yere serdi. Büyük yurt içinde âdeta yurtsuz ve yuvasız kaldık.

(...)

Bugün bir kere maddeten baba ocağından ayrıldık. Eski evlerimiz yandı, yıkıldı. Biz onlar içinde yaşayamaz olduk, alıcı çıkınca yıkıcılara sattık. Ve onlar, bizim ailemizin tarihini teşkil eden, acı ve tatlı günlerimizi içinde toplayan ve yaşatan eski binayı gözümüzün önünde çatır çatır yıktılar, bizi, hayatta bir serseri gibi bıraktılar. Belki modern apartmanlara taşındık. Belki bugün o eski çıplak tahta döşemeli odalarımızın yerine yumuşak tüylü halılar serili salonlarımız var. Fakat bu bizim için bir ocak değil, bir "ev" değil. Bu mükellef, muhteşem binaların içinde bir kiracıyız, bir numarayız.

Sene başında kontratımız biterse, nereye taşınacağımızın farkında bile değiliz. Ve, en müthiş, bunun acılığına bile kayıtsız. Çünkü aile ocağından ev sevgisinden yalnız maddeten değil, manen de uzak kalmış bulunuyoruz. "Ev" mânâsını kaybetmiştir; bugün ev, yalnız, az çok rahat bir taş toprak yığındır; kiralık bir apartman köşesidir. Bunu beğenmesek bir başkasına gitmeğe her dakika hazırız.

Ev sevgisinin süzülüp gitmesi, aile hayatında eski tesirini dehşetle hissettirmeğe başlamıştır. Aile havasının ruha serinlik veren yüksek temizliği artık kalmadı. Aile gevşedi. Bir dam altında yaşayan birer yabancı haline geldik. Şimdi ev halkı bir kalp gibi çarpan tek bir vücut değil. Muvakkat bir zaman için, tesadüfün sevgiyle bir araya gelmiş sanki yabancılar...

Bir rüzgâr bunları ufkun muhtelif taraflarına savurabilir. Ruhları kuruyor, içine acılık, hodgâmlık (bencillik) ve bedbahtlık doluyor. Tahmin edilmeyen bir hırs, elde edilmeyen bir saadet ve hülya arkasında, bazen en yakınımızdakilere yabancı ve âdeta düşman hissiyle hayatta yapayalnız kalıyoruz.

Kalabalık ev, تنها bir çöl oldu...

Hüseyin Cahit Yalçın, *Ev Sevgisi*

1. "ev büyük geliyor şimdi her oda / bir ayrılık, çocuklar kapalı kutu, / bahçeler dağınık: / Bir salkım üzümü / paylaşırlarken nasıl da bağ bahçe arkadaşlık, / meğer yapraklarından soymaya başlamış / bahçeyi hırsız, bağ çıplak kalmış!"
Haydar Ergülen, *Nar*

Yukarıdaki şiir parçası, okuduğunuz metinden farklı bir dönemde yazılmasına rağmen onunla aynı sorunu dile getirmektedir. Sizce bu durumun sebebi ne olabilir?

2. Theodor W. Adorno'nun "Sözcüğün alışılmış anlamıyla barınak, artık imkânsızdır. (...) Ev, geçmişte kalmıştır." sözünü de göz önünde bulundurarak okuduğunuz metnin iletisi hakkında değerlendirme yapınız.

3. Metnin konusu güncel midir? Metinde işlenen konuyu ilgi çekme ve bilgi verme açısından değerlendiriniz.



Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

13

Küçük Dergi'nin ilk sayılarının birinde Mehmet Pinpiloğlu'nun "Yapma Sanatçı" üzerine bir yazısını okumuştum. De-yişi hoşuma gitmişti o yazının, neler dediğini pek anlayamamıştım. Mehmet Pinpiloğlu derginin ağustos sayısında o konuya dönüyor, "Yapma Sanatçı Çeşitleri" üzerinde durarak düşüncesini açıklıyor. İlk yazısı dikkati çekmiş, şöyle diyor kendisi:

O yazıyı beğenen kişiler olduğu gibi, yerenler de oldu. Kimi anlamadım, dedi. Kimi benim için; kim bu adam, dedi. Kimi soyadıma takıldı. Kimi de böyle Türkçe olmaz, çoluk çocuk da yazı yazarsa, halimiz nice olur, diye söylendi. Pinpiloğlu'na sataşan, çatan yazıları görmedim. Ama dilini beğenmemişlerse, bence, haksızlık etmişler. İyi kullanı-yor Türkçeyi, edebiyat yapmağa kalkmadan yazıyor. Noktalama işaretlerini de azaltsa daha iyi edecek. "Dedi"ler-den önce virgölün ne yeri var? Hele "benim için"den sonraki noktalı virgölü hiç anlamadım. "Çoluk çocuk da yazı yazarsa..." demişler. Böyle söyleyenler de bir zaman çocuk değiller miydi aca-ba? Kişi gençliğinde, çocuk denecek yaşta başlar yazı yazmaya, giderek o da ihtiyarlar arasına karışır. İhtiyarların: "Gençler bu işlere karışmasın" demeleri de gençlerin: "İhtiyarlar sussun artık" demeleri kadar saçmadır. Yazanın yaşından size ne? Ne demiş, siz ona bakın.

Gelelim Pinpiloğlu'nun dediklerine:

Ben, diyor, oldukça dar çevremde üç çeşit yapma sanatçı tanıdım:

Hevesliler, okumuşlar, politikacılar. Hevesliler derken yeni başlayanları, yani eskilerin deyimiyle, müptedileri kas-dettiğim sanılmasın. Ben, artık o devreyi atlatması gerekecek kadar zamanı iyi-kötü kullanmış, fakat hâlâ sesi kısık, hâlâ bir şeyler yapmak umudunda olan sanatçılarımızdan bahsediyorum. Okuduğumuz dergilerin sayfalarını yeni-den karıştırıverin, bunlardan üç beşini bir çırpıda bulursunuz.

Hevesli çeşidinin kendisine zararı çok, ötekilere göre azdır. (Bu cümleyi beğenmedim, belki de dizgi yanlışsı vardır.) Zira uzun zaman okuru kandıramazlar, foyaları çabuk meydana çıkar. Bir de dergi sayfalarını boşuna harcamaktan vazgeçseler, vakitlerinin dolduğunun farkına varsalar.

Duralım biraz burada. Pinpiloğlu bunu yazarken kimleri düşünmüş, bilemiyoruz. Onun edebiyat acunundan, dergi sayfalarından atmak istediği kimseler, ne biliyor? Belki de başkalarının hoşlanarak okudukları yazarlardır. Benden öğüt Pinpiloğlu'na: Kimseyi kovmaya kalkmasın, beğenmediğini söylesin o başka, ama edebiyat acunu kendi evi değildir, herkese açıktır orası. (...)

(Kasım 1952)
Nurullah Ataç, *Dergilerde*

Kelime Dağarcığı
müptedi: Başlayıcı.

1. a) Küçük Dergi'nin ilk sayılarının birinde Mehmet Pinpiloğlu'nun "Yapma Sanatçı" üzerine bir yazısını okumuştum. cümlesinin öğelerini bulunuz.

b) Bu cümleyle öğeleri ve öğelerinin sıralanışı bakımından özdeş bir cümle yazınız.

.....

2. Okuduğunuz metinde geçen "bahsediyorum" kelimesinin neden bitişik yazıldığını açıklayınız.

.....

3. Metinde geçen "Zira uzun zaman okuru kandıramazlar, foyaları çabuk meydana çıkar." cümlesinde virgül (,) sıralı cümleleri ayırmak için kullanılmıştır. Siz de virgölün aşağıdaki tabloda verilen kullanım amaçlarına uygun birer örnek cümle yazınız.

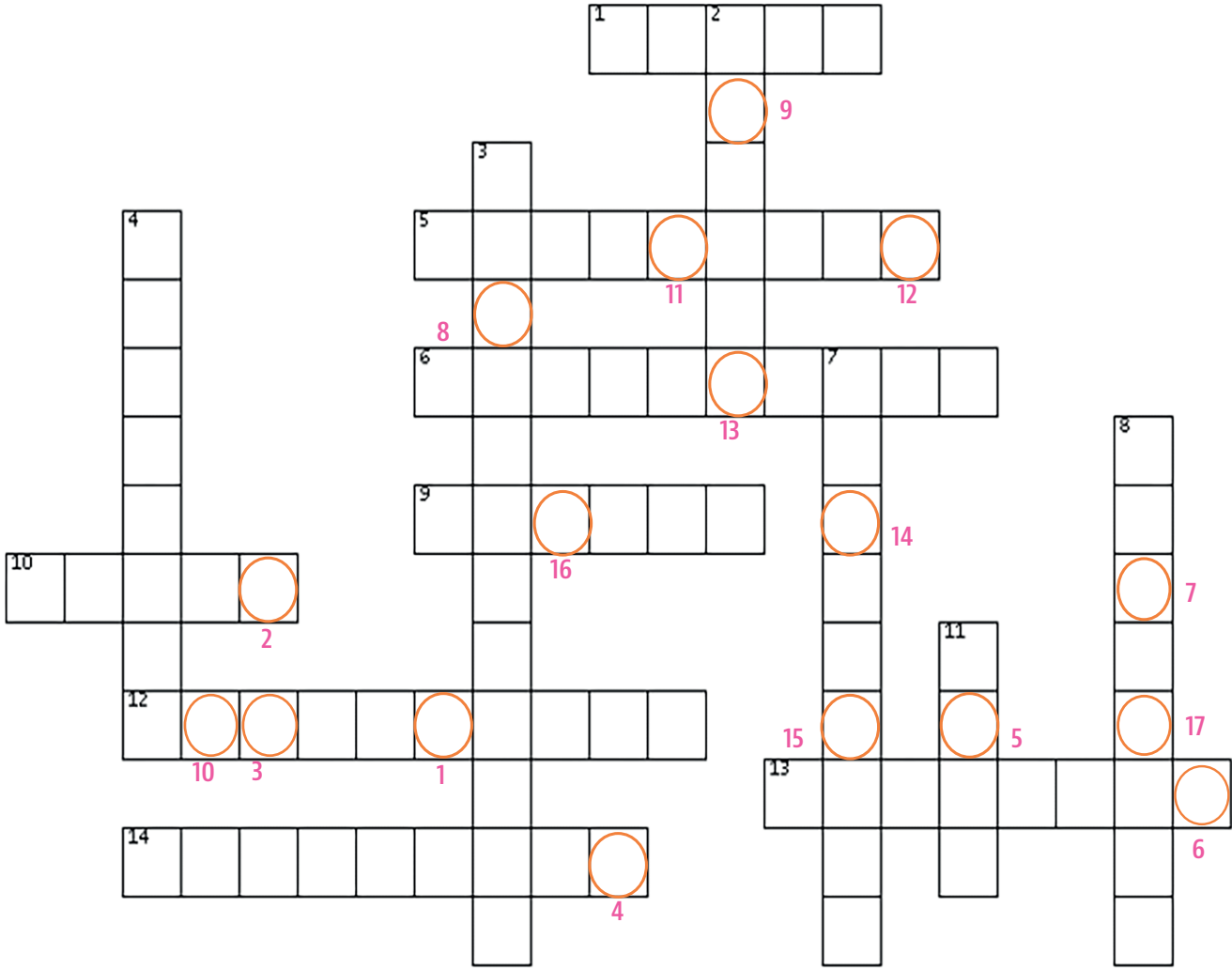
Virgölün Kullanım Amacı	Örnek Cümle
Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.	
Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.	

4. Okuduğunuz metinde Nurullah Ataç, Mehmet Pinpiloğlu'nu "Noktalama işaretlerini de azaltsa daha iyi edecek. "Dedi"lerden önce virgölün ne yeri var? Hele "benim için"den sonraki noktalı virgölü hiç anlamadım." şeklinde eleştiriyor. Sizce noktalama işaretlerinin kullanımı kişiden kişiye değişebilir mi? Düşüncelerinizi gerekçeleriyle birlikte yazınız.

.....



Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.



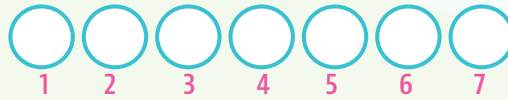
SOLDAN SAĞA

1. Cümlede öznenin yaptığı işten etkilenen öge.
5. Bir çocuğun eğitim ve bakımıyla görevlendirilmiş kişi.
6. "Eşref Saat" adlı eserin yazarı.
9. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
10. Gazete ya da dergilerde günlük olayların, ülke sorunlarının değerlendirildiği yazı türü.
12. "Zenginlerin İftar Sofralarında" adlı eserin yazarı.
13. Metnin temel bölümlerini ve bu bölümlerde değinilecek bilgi ve düşünceleri sıralama.
14. "Ocak" adlı eserin Ortaç soyadlı yazarı.

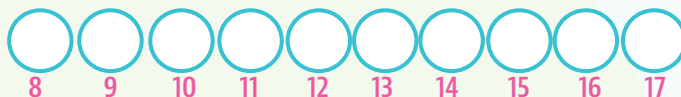
YUKARIDAN AŞAĞIYA

2. Çoğunlukla gazete ve dergilerde yayımlanan, güncel olayların, içten bir dille, okuyucuyla karşılıklı konuşma havasında işlendiği yazı türü.
3. Servetifünun Dönemi'nde sohbet türünde eser vermiş Yalçın soyadlı yazarı.
4. Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur.
7. Sağduyu, sağduyu sahibi.
8. Fıkra türünün edebiyatımıza girdiği dönem.
11. Cümlede yargıyı gerçekleştiren öge.

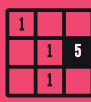
ANAHTAR KELİME



1 2 3 4 5 6 7



8 9 10 11 12 13 14 15 16 17



Kelime Avı

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

Cenap Şahabettin'in sohbet türündeki eseri

AAVREMYKIE

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

"Ramazan Sohbetleri" eserinin yazarı

THMMSAAIER

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

Şevket Rado'nun sohbet türündeki eseri

FAŞARSEET

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

"Kulaktan Kulağa" eserinin yazarı

YHRFİEHONONSOAR

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

Sohbet türünün diğer ismi

İYEŞÖLS

--	--	--	--	--	--	--	--

Tarık Buğra'nın sohbet türündeki eseri

RLGKSÜÜKEÜİNÇT

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Fıkra türünün yazıldığı ilk gazete

TIANACMVREHAÜL

--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

"Gurabahane-i Laklakan" türü

AFRKİ

--	--	--	--	--	--

"Edebiyat Söyleşileri" eserinin yazarı

YAESUUEİMLTKKTN

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Fıkranın diğer adı

İÖYSKEZİŞA

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

ANAHTAR KELİME

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14						

CEVAP ANAHTARI

EŞLEŞTİRME - 1

1. Ahmet Rasim
2. Şevket Rado
3. Suut Kemal Yetkin
4. Refik Halit Karay
5. Yusuf Ziya Ortaç
6. Abdülhak Şinasi Hisar
7. Hüseyin Cahit Yalçın
8. Tevfik Fikret
9. Melih Cevdet Anday
10. Nurullah Ataç

EŞLEŞTİRME - 2

1. B
2. E
3. A
4. C
5. D

BOŞLUK DOLDURMA

1. sohbet
2. Tanzimat Dönemi
3. Halit Ziya Uşaklıgil - Hüseyin Cahit Yalçın
4. Ahmet Rasim - *Ramazan Sohbetleri*
5. *Söyleşiler - Eşref Saat - Edebiyat Konuşmaları - Sohbetler*
6. *Aile Sohbetleri*
7. yönlendirme
8. İbrahim Şinasi - Namık Kemal - Ahmet Mithat Efendi
9. *Akbaba*
10. Kirpi
11. planlama
12. somutlama
13. özne - dolaylı t. - zarf t. - yüklem
14. dolaylı tümleş - özne - yüklem
15. özne
16. Servetifünun Dönemi
17. deneme

ÇOKTAN SEÇMELİ

- | | |
|-------|-------|
| 1. C | 12. E |
| 2. D | 13. B |
| 3. C | 14. D |
| 4. E | 15. B |
| 5. C | 16. A |
| 6. D | 17. C |
| 7. C | 18. A |
| 8. B | 19. B |
| 9. C | 20. C |
| 10. E | 21. B |
| 11. D | 22. C |

AÇIK UÇLU SORULAR - 1

TÜR : Fıkra

KONU : Toplumsal hayatta "teşekkür" kelimesinin kullanılmaması

İLETİ : Teşekkür kelimesi, toplumsal hayatta yeniden aktif olarak kullanılmalıdır.

DİL VE

ANLATIM: Gazete ve dergilerde yayımlanmak üzere yazılan bu fıkrada güncel bir konu; yalın, akıcı bir dille anlatılmıştır.

AÇIK UÇLU SORULAR - 2

1. DOLAYLI TÜMLEÇ
2. ZARF TÜMLECİ
3. DOLAYLI TÜMLEÇ
4. ÖZNE
5. YÜKLEM
6. NESNE
7. YÜKLEM

BECERİ TEMELLİ-1

1. Her iki metinde de modernleşme bağlamında sosyal ve kültürel değişim irdelenmiştir. Şiirde değinilen konu, Hüseyin Cahit Yalçın'dan alınan metinde işlenen konuyla aynıdır. Farklı dönemlerde yazılmasına rağmen her iki eserin de aynı konuyu işlemesi, konunun güncelliğini hâlâ koruduğunu göstermektedir.
2. Metinde yazar, eleştirel bir bakış açısıyla güncelliğini koruyan bir meseleyi işlemiştir. Modern yaşamla birlikte eve yüklenen anlam değişmiştir. Geçmişte mutluluk ve bağlılık kaynağı olarak görülen ev, artık anlamını yitirmiştir. Bir taş ve toprak yığınının ibaret olup bireyleri bencil, ruhsuz, birbirine yabancı hâle getirmiştir. Bu durum, kişinin kendini evsiz ve yurtsuz hissetmesine neden olmuştur.
3. Metinde değerlendirilen konu, yazıldığı dönem açısından günceldir. Modernleşmenin getirdiği yapılaşma sorunu üzerine yazılmıştır. Yazar; güncel bir mesele hakkındaki duygu ve düşüncelerini okuyucuyu düşündürmek, yönlendirmek amacıyla dile getirmiştir.

BECERİ TEMELLİ-2

1. a) Olası Cevap: Küçük Dergi'nin ilk sayılarının birinde / Mehmet Pinpiloğlu'nun "Yapma Sanatçı" üzerine bir yazısını / okumuştum.
dolaylı tümleş belirtili nesne
yüklem

- b) Olası Cevap: Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun *Yaban* adlı romanında / Kurtuluş Savaşı yıllarının Anadolu'sunu
dolaylı tümleş belirtili nesne

/ görüyoruz.
yüklem

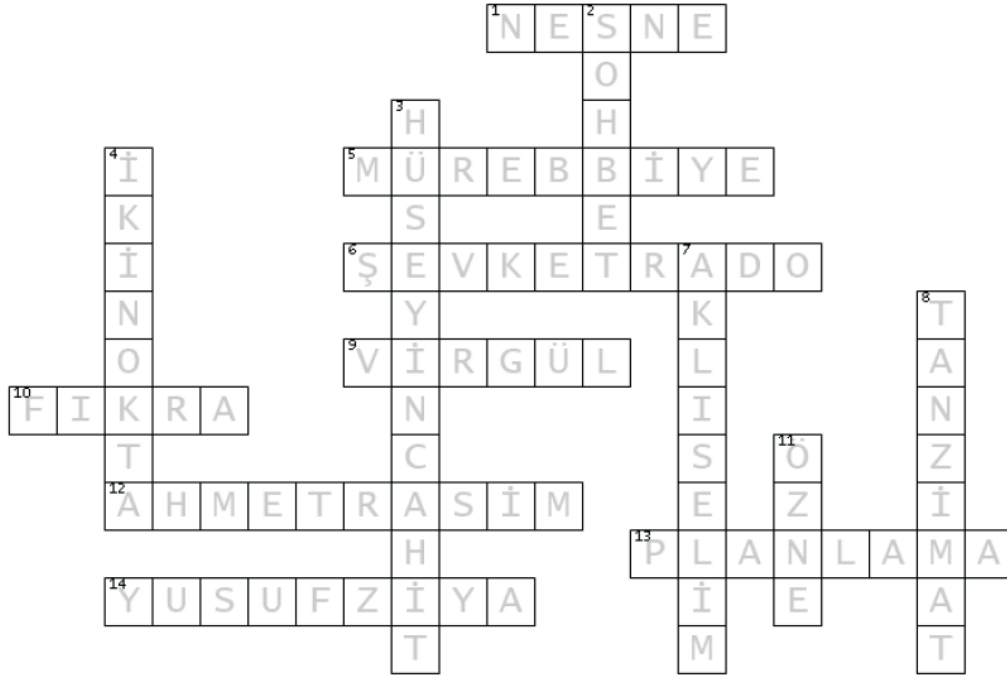
2. Olası Cevap: Türkçede bir isim ve et-, eyle-, kıl-, ol- yardımcı fiilleriyle oluşan birleşik fiiller vardır. Bahsediyorum kelimesi de bu yolla oluşan birleşik fiillerdendir. Bu birleşik fiillerin isim kısmında herhangi bir ses olayı meydana geldiğinde iki kelime bitişik yazılır. Burada "bahis" kelimesinde "i" ünlüsü düşmüştür. Bu yüzden iki kelime bitişik yazılmıştır.

3. Olası Cevaplar:

Virgölün Kullanım Amacı	Örnek Cümle
Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.	Gençlik yıllarında roman, öykü, şiir ve tiyatro türlerine ilgi duydum.
Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.	Cengiz Aytmatov'un <i>Beyaz Gemi</i> romanını okuyorum, dedi.

4. Olası Cevap: Bence noktalama işaretlerinin kullanımı kişilerin tercihlerine bırakılamaz. Eğer noktalama işaretlerini herkes kendi düşüncesine göre kullanırsa dilde karmaşa ortaya çıkar. Noktalama işaretleri TDK'nin belirlediği kurallara uyularak herkes tarafından ortak bir şekilde kullanılmalıdır.

BULMACA



ANAHTAR KELİME: *Ramazan Sohbetleri*

KELİME AVI

MKEYYEVAARI
E V R A K İ E Y Y A M

SMAEİHMTRA
A H M E T R A S İ M

TERASEAŞF
E Ş R E F S A A T

ARHİSEOFNNOORHY
O R H A N S E Y F İ O R H O N

SEYİLÖŞ
S Ö Y L E Ş İ

ÜKESLGNÇTRİÜÜK
G E N Ç L İ K T Ü R K Ü S Ü

AANHMIILRTCUEUA
T E R C Ü M A N I A H V A L

FAKRI
F İ K R A

LTKUEKTİUESMANY
S U U T K E M A L Y E T K İ N

ZIASKÖYES
K Ö Ş E Y A Z I S İ

ANAHTAR KELİME: *Falih Rıfkı Atay*

Etkileşimli Kitaplar

Beceri Temelli Kitaplar

Soru Bankası

Mobil Soru Bankası

Dinamik Uygulamalar

3B Modeller

YKS Kampı

TRT EBA TV Lise

OGM
MATERYAL



<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>